

ZORAN FERIĆ

Ženska v zrcalu

1. Konec nečesa

Leta so ji hitro minevala, le dnevi so bili dolgi. Še posebej, ko se je v vonju vetra in nagibu sončnih žarkov pričejala čutiti jesen. Sredi septembra se je začela prepričevati, da dama, ki že po nekaj tednih površnega znanstva privoli na vikend z moškim, ni lahka ženska, marveč oseba, ki ji je voda prišla do grla. Če je ta moški nekaj mlajši od nje, privlačen in ne brez denarja in če je ona ločena, mama devetletnega fantka, ki ga pusti samega v stanovanju v oskrbi sosedo, potem se zadeve precej zapletejo. Kljub vsemu je konec septembra pristala na takšen vikend, in Oleg, kot je bilo ime dotičnemu moškemu, jo je peljal v prostoren apartma nekega opatijskega hotela, kjer je njegov dedek že kot starec imel navado preživljati poletne mesece.

Ta petkov večer je prižgala že tretji joint, potrebovala ga je za sprostitev, on pa jo je gentlemansko prenesel čez prag. Enostavno jo je zgrabil in dvignil, njenih petdeset kilogramov mu ni bil nikakršen problem. Prvič se je znašla v tako velikem apartmaju. To mu je tudi takoj priznala. Naključno je odprla straniščna vrata in osupnila:

“Bog, še nikoli nisem videla stranišča z balkonom!”

“Poglej šele to,” je rekel Oleg in pokazal na veliko stensko ogledalo, ki je viselo natanko nasproti školjke, tako da se je vsakdo, kdor je opravljal potrebo, lahko opazoval v blaženi pozi.

“To bo najbrž kakšen njihov hec,” je rekla, “kaj takega pa še ne!”

Njegova družina je bila precej ugledna. Dedek je takoj po vojni postal pristaniški direktor. Šele po njegovi smrti je Oleg začel sem voditi ženske. Vse so bile fascinirane nad velikostjo apartmaja, kar jim je pomagalo, da se prepustijo. Isti popoldan ji je to povedal v avtomobilu, med vožnjo proti morju. Dajal je vtis človeka, ki iz nekakšnega osebne nagiba priznava najintimnejše skrivnosti. Kdo bi vedel, kaj naj bi to pomenilo?

“Počutim se kot Julija,” je rekla in stopila na straniščni balkonček. “Nekje sem prebrala, da je Roger Vadim osvojil mlado Brigitte Bardot tako, da je najel prvake pariške opere, ki so ji pod oknom prepevali popevke.”

“Lahko si mislim, kje si to prebrala,” je dejal. “Nikoli mi ni šlo v glavo, kaj ženske vidijo v takih časopisih.” Tik preden jo je nesel čez prag, sta večerjala v restavraciji Lido, eni najbolj znanih v Opatiji. S terase, okrašene s palmami in agavami, se je videlo morje. Pripovedoval ji je o agavah, ki cvetijo samo enkrat in nato umrejo, o tem, kako v Belgiji dežuje tedne dolgo, kako so Ardeni vlažni in lepi, kako ni lepšega predela od južne Anglije.

“S čim se pravzaprav ukvarjaš?” ga je vprašala.

“Prodajam,” je odvrnil. Ni želel več govoriti o tem. V vsem skupaj je bilo moč slutiti nekaj slabega.

Pravzaprav je bil že začetek vikenda slab. Pozno popoldne, ko sta bila že pred Opatijo, ju je ustavila avtomobilska kolona. Oleg je ostal v avtu in bral časopis, ona pa je šla pogledat, kaj neki se dogaja. Nesreča se je zgodila sto metrov stran od mesta, kjer sta se nahajala. Sprva je videla samo maso ljudi. Šele ko se je malce približala, pomešala med množico in stegnila vrat ter pokukala na mesto nesreče, je opazila telo, prekrito z belo rjuho, in mlakico krvi na asfaltu. Bela tkanina je delno vpila kri in izrisal se je zanimiv zvezdast madež, podoben amebi iz biološkega učbenika. Nobeden od policistov okrog trupla ni pregnal os, ki so se začele zbirati okoli delno že razhojene krvi.

“Tale je že drugi v enem tednu,” je dejal deček, ki je stal ob njej. “Nobenih sledi zaviranja ne bodo odkrili.”

Medtem so si policisti prizadevali poiskati nekaj na cestišču okoli trupla.

“Kaj se je zgodilo?” je vprašala fantka, kajti očitno je bil seznanjen z zadevami.

“Kombi ga je udaril. Voznik je pobegnil. Zdi se mi, da so to naredili namerno.”

“Ne kvasari,” se je oglasila starejša ženska, ki je stala poleg malega.

“Ali nisi videla?” je spet rekel mali. “Skušal se je umakniti. Ta je divjal za njim, da bi ga povozil.”

“Preveč gleda filme,” je rekla ženska.

Kmalu potem so telo odnesli v kombi prve pomoči in sprostili prehod. Dogodek je bil dovolj neprijeten, da bi se ga lahko spomnila kadar koli. Takšen je bil začetek njunega vikenda. Zdaj se je okajena in zadeta zvalila na enega od divanov v sobi, ki so jo običajno imenovali salon. Iz potovalke je izbrskala pomečkan časopis in ga razprostrla po okrogli stekleni mizici.

“Si predstavljaš, kaj pišejo,” je rekla in buljila v časopisne naslove, “da se je v Istri pojavila mafija. Na področju Istre in Reke cveti trgovina z orožjem in opojnimi drogami. Si predstavljaš, z opojnimi drogami. Trave menda ne štejejo zraven?”

“Morajo si kaj izmišljevati, da preživijo,” je dejal. “Časopisna logika. Že jutri bodo, recimo, naložili, kako so v Buzetu odkrili ostanke dinozavra ali kaj podobnega.”

“Pravzaprav se sploh ne bi čudila, če bi bila tukaj mafija,” je rekla. “Bližina Italije, turisti, igralnice in vse take reči.”

Približal se ji je in jo nalahno poljubil na lase. Bil je prvi poljub, zdaj je bilo pričakovati, da jih bo še.

“Govoriš kot kakšen kifeljč,” je rekel. “Menda se nisem zapletel s policajko?”
“Ne boj se,” je odvrnila. “S to branžo nimam nobene zveze. Sicer pa, saj veš, kje delam.”

“Jebiga, takšni se zakrinkajo. Mogoče v tej tvoji založbi raziskuješ kakšno poneverbo ali kaj podobnega. Tatvino, umor, špijonažo. Mogoče prav to, špijonažo.”

Zasmejala se je in se okorno poskušala dvigniti. Noge je niso ravno ubogale, toda z možgani je bilo vse v redu. Počutila se je še kar bistro. Ujela se je za njegovo ramo in padel je drugi poljub. Na njen vrat, za ušesom. Trajal je malce dlje kot prvi. Ni ji ušlo, da se iz njenega položaja vidi morje in delček majhnega jahtnega pristanišča. To je bil precej sprejemljiv razgled. Neopazno je nagnila glavo stran od njegove in rekla:

“Moja profesionalna deformacija. Da o stvareh razmišljam na ta način. Veš, kaj počnem zdaj?”

“Kako naj vem?”

“Ti nisem povedala? Pozabljam, kaj sem ti povedala in kaj ne. Sestavljam zanimivo kuharico. Pravzaprav gre za zbirko receptov iz kriminalk.”

Zadeva je v njem vzbudila zanimanje in morala mu je razložiti, kako to počne. Enostavno, mu je rekla, bere na stotine kriminalk in prepisuje recepte. Seveda ni v teh knjigah nikoli natančnih napotkov za pripravo jedi, navedeno je samo, kaj se je jedlo. Potem mora iskati v drugih knjigah in najti pripravo za natančno določeno jed. Avtorice so izjema, te natančno opišejo vsa potrebna živila. Med ženskami in hrano je nekakšna trdna vez.

Medtem se je obrnila in ga objela. Znašla sta se v spalnici. Porinila ga je na posteljo in se pričela slačiti. Ob tem se je glasno smejala. Tudi on se je znebil svoje obleke. V takšnih trenutkih so ji na misel vedno padale nepomembnosti. Spomnila se je, na primer, kako ji je pripovedoval o kupu starega časopisa, ki je bil v kotu sobe in na katerega je imel njegov dedek malo pred koncem, že povsem senilen, navado lulati.

Oleg se je začel vzburljati. Poleg določene stopnje čvrstosti uda je bilo to razvidno tudi z izraza na obrazu, kremženja ustnic, gubanja nosu, kot pred kihanjem. Sedla je nanj in pričela sta se enakomerno gibati, spominjajoč na baletni par. Opazoval je svoj ud, kako polagoma prodira vanjo, njene lase, ki so divje vihrali, bradavice, ki še, kdo ve zakaj, niso nabreknile. Toda v trenutku, ko je bilo videti, da vse pelje h končni zmagi, ga je nepričakovano vrgla iz sebe, vstala in šla v kopalnico. On, ki je pričakoval kakšno besedo ali vsaj kakšno zgovornejšo gesto, je s še vedno nabrekli udom ostal prikovan na posteljo. Slišal je zapiranje vrat. Vodo, kako teče. Histeričen curek iz pipe, ki se je kmalu nato spremenil v rahlo pršenje prhe. Malce kasneje je sedla na posteljo poleg njega, ga objela z desnico okrog pasu, v levi pa je držala cigareto. Previdno ga je poljubila na lice. Na ta način ga je poljubljala sestra, ki je pri štirinajstih umrla za levkemijo.

“Oprosti mi,” je rekla. “Obnašam se idiotsko.” Sedel je na robu postelje, nag, in ji pustil, da mu je glavo položila na rame.

“Daj,” je rekel. “Sprazni se!”

“Prehitro je prišlo, če me razumeš. Mogoče ne bi smela kaditi.” Ni vedela, kam bi z rokami. V tistem trenutku so ji bile odveč. Opazila je njegovo zdaj že uplahnjeno spolovilo in z očmi ujela tanek curek nečesa, ki je kot tanka nit mezelo na tla.

“Ne morem se sprostiti,” je rekla. “Smešno, toda neprestano mislim na svojega sina. Pred kratkim je na nekem tekmovanju osnovnih šol prejel nagrado za najboljši spis. Gre za žalostno zgodbo o materi, ki jo sin in snaha sredi zime vržeta iz hiše. Mati, obupana in prezeblja od brezciljnega tavanja, sreča Domaće, in ti jo odpeljejo v Striborjev gozd. Vse, kot je skratka znano iz pravljice, le da je konec drugačen. V pravljici mati dobi priložnost, da se pomladi, pozabi sina in snaho ter ponovno zaživi, vendar jo odkloni. Njena ljubezen do sina je prevelika, da bi jo lahko pozabila. Ženska iz spisa pa se odloči za nasprotno, pozabiti sina. Ko sem ga vprašala, zakaj je izbral ravno takšen konec, mi je odvrnil: ‘Tudi ona ima pravico do sreče, kajne?’ To me vedno spravi v jok.”

Toda v njenih očeh ni opazil solz. Morda so bile malce skaljene, a to bi lahko bilo tudi od dima. Obstajajo ženske, ki spretno mešajo dim.

“Oprosti,” je ponovila, “želim si, da bi bila prijateljica.” Videti je bilo, kot da se pravkar končuje nekaj, kar se niti začelo ni.

2. Zajtrk v hotelu

Zjutraj je bilo vse videti bolje. Sonce, ki se je prikazalo v njuni spalnici, je imelo oči, nos in usta kot na otroških risbah. Pričental se je vedri sobotni dan, konec septembra. Ona je razgrnila zavese, odprla okna in umaknila drobnarije, ki so bile na mizi v jedilnici. On je po telefonu naročil zajtrk. Pred tem je pod prho izpral slab okus prešnje noči in znoj od jutranjega teka. Prejšnjo noč je bil nadvse vljuden, niti dotaknil se je ni, čeprav sta spala skupaj. Za to mu je bila hvaležna. Preden sta legla, mu je rekla, da se mogoče boji moških zato, ker jim ne verjame. Potem mu je še povedala, da jo je bivši mož zelo prizadel. V določenih trenutkih, mu je pripovedovala, si je morala povzročati fizično bolečino, zato da bi sploh občutila, da je še živa. Precej neprijetna izkušnja.

Natakar, ki je na vozičku pripeljal zajtrk, je imel na sebi nekaj italijanskega. Gibal se je po mačje. Dejal je:

“Dobro jutro, gospa! Zajtrk.”

Vprašala se je, zakaj je rekel ravno “gospa”. Bržkone bi lahko dejal tudi drugače. Dajal je vtis sproščenosti.

Takoj ko sta sedla za pogrnjeno mizo, se je lotila toplega toasta in paštete kot zadovoljna ženska, ki se je ponoči precej sestradala. Natakar je po mizi razporejal še nekaj malenkosti.

“Gospa, to je domača pašteta,” je dejal in se ritensko pomikal proti vratom ter vlekel za sabo voziček. In v tistem se je začela groza.

Medtem ko je mazala rjavkasto maso iz mesa na vroči kruh, je z nožem zadela ob nekaj trdega. Na gladki površini namazanega kruha je bila majhna izboklina. Ko je prijela stvarco med prste in jo očistila sloja paštete, je z nedoumljivo grozo dojela, da se ta predmet svetlika. Bil je prstan. Mali okrogli poročni prstan na njeni dlani, še vedno zapackan z izdajalskimi packami rjavkaste mase nečesa, kar je bilo prej živo bitje! Do mesnih izdelkov je vedno tako občutila. Za hip ga je opazovala, potem pa se v salonu pobruhal na preprogo. Ni utegnila do stranišča, že sredi sobe se je do konca izpraznila. Oleg je še vedno sedel za mizo in nejeverno opazoval cel prizor. Ni prvič gledal žensko, kako bruha, toda nikoli na tak način.

Medtem je v kopalnici spustila vodo in slišati je bilo, kako si izpira usta. Kasneje sta poklicala šefa recepcije, in ta je s seboj pripeljal sobarico. Vsi štirje so zdaj stali sredi sobe in gledali v bruhanje kot v nadzemsko čudo.

“Tisočkrat oprostite, gospa,” je rekel šef recepcije, uglajeni sivolasi gospod, “kaj takega se ne bo več ponovilo. Ukazal bom preiskavo.”

S pogledom je pomignil sobarici, naj vendar nekaj ukrene z jezercem napol prebavljene hrane, nakar se je ta lotila dela z dostojanstveno resnobo. Dajala je vtis ženske, ki je navajena takšnih reči.

“Ne gre mi v glavo, kako se je to znašlo v vaši pašteti,” je rekel šef recepcije in buljil v prstan, ki je zdaj že očiščen ležal na krožničku.

“Gotovo ga je zgubil kdo, ki je mesil to vražjo pašteto,” je rekel Oleg. “Ali medtem, ko je pripravljajl meso. Kaj pa jaz vem, kako se ta reč dela.”

Šef recepcije je molčal. Zdelo se je, da ga nekaj precej najeda. “Res ne veste, kako se tu izdeluje pašteta. Nič se ne dela ročno. Imamo velike kotle, v katere se meče meso. Vse je avtomatizirano.”

“Mora biti kakšna možnost, da kdo izgubi prstan,” je odvrnil Oleg. Zdelo se je, da se s tem izmika tistemu, kar zares misli. Medtem se je ona zbrala. Močna kava in božanska istrska travarica sta opravili svoje. Sedela je za mizo in z rokami podprla glavo.

“Oprosti, mogoče je to vprašanje neumestno,” je rekel, ko sta bila spet sama, “ampak zakaj si prej bruhala?”

Presenečeno ga je pogledala. S pogledom ženske, ki veliko ve o stvareh.

“Kaj misliš, da dela mafija ljudem, ki jih ne mara?” je dejala popolnoma mirno, kot da ne gre za šalo, marveč za dejstvo.

“Ti si bolna,” je rekel, “saj vendar nismo v Palermu. Tukaj ljudi ne meljejo v paštete.”

“Natančno vem, kje sva,” je rekla, “in ravno zato me je strah.”

3. Jesen na rivieri

Ko je rekla, da gre ven, ker ne more več prenašati zaprtega prostora, še posebej ne zaprtega prostora, v katerem se je zgodilo TISTO, ni bil videti presenečen.

“Opravil bom nekaj klicev,” je dejal, “ti pa se malce sprehodi.” Videti je bilo, da ni pomislil, da bi se lahko tudi bala. Potikati se po mestu, katerega ulice so redno priča povozenim ljudem, ni bilo ravno zdravo. Še posebej ne, če človek nehote prisostvuje nečemu nevarnemu.

In poleg vsega še ta pogovor v hotelski veži. Spraševala se je, zakaj mora biti vedno, ko se zgodi kaj čudnega, na pravem mestu. Spominja se grafita, ki se je pred nekaj leti pojavil po mestnih zidovih: ALEKSU NE DAJO KLAVIRJA. Takrat so se v mestu mnogi spraševali, kaj neki bi to pomenilo. Bilo je mnogo ugibanj, tudi takšnih, da gre za politično provokacijo. In ravno ona se je morala znajti na pravem mestu: na tržnici je mimogrede bežno slišala Aleksovo obupano mater, ki se je skušala opravičiti neki ženski, češ da je kariera glasbenika nezanesljiva in tvegana in da se je noro ukvarjati z nečim tako nedoločenim, ko pa obstajajo gradbeništvo, kemija ali ekonomija. To je bilo vse.

Prav tako mimogrede je zdaj slišala pogovor v hotelski veži. Seveda se je ustavila in zastrmela v oglasno desko, kjer so različne agencije ponujale izlete z ladjo. Mladi natak ar italijanskega videza se je pogovarjal z gospodom srednjih let, ki je imel roke globoko zabite v žepe zguljenega svetlozelenega suknjiča. Zvedela je, da je neki hotelski gost, debel možakar iz njihovega nadstropja, prejšnjo noč v čudnih okoliščinah izginil. Natak ar mu je v sobo vedno prinašal

zajtrk. To jutro se gost ni javil. Potem je v recepcijo klicala njegova žena, ki živi v drugem mestu, vsa obupana, ker bi moral že prejšnji dan telefonirati domov. Sobarica, ki je šla zjutraj pospravljat, je posteljo našla nedotaknjeno. Se pravi, da stari noči ni prebil v hotelu. Človek z rokami v žepih je rekel, kako to še vedno nič ne pomeni. Opatija da je polna kotičkov, kjer se takšni debeluharji s cvenkom lahko solidno zabavajo.

“Vem,” je rekel natakar, “a najbrž bi se javil ženi. Saj ji ne bi dovolil izvedeti, da je noč prebil zunaj. Nekaj ni v redu.”

Spet ji je postalo slabo. Misel na debeluharja ji ni dala miru. Nekje je prebrala, da je tip ubil svojo ženo in iz nje naredil klobaso. Konca zgodbe se ne spomni več, vendar pa se dobro spominja, kako si je predstavljala to klobaso: majhno, nenaravno rozikasto in rahlo zvito, kot običajno klobase so, kako izdajalsko ždi na belini kakšnega krožnika. Kaj sili ljudi pisati takšne nagnusnosti, je razmišljala. Potem pred kratkim v časopisu: Japonec, ki je zaklal ženo, pospravil njene dele v zmrzovalnik in jih počasi jedel. Ali Andrej Čikatilo, nekdanji profesor, ki je zaklal in pojedel več kot petdeset teenagerjev. Svet je res poln dokazov, kako je popolnoma vse mogoče.

Na sprehajališču Slatina je pomislila na svojega sina in na to, da mu sosedu pravkar greje golaž, ki ga je pustila v hladilniku, in da mu bo kasneje, kot sta dogovorjeni, spekla palačinke. Ne ve, zakaj, toda kadar koli pomisli na sina, začuti neizmerno žalost. Kot ženska, ki se bo pravkar znašla na življenjski prelomnici, vendar, še ne zavedajoč se tega, občuti vse kot prodorno in bolečo intuicijo.

Ko je stopila na ozko sprehajališče, ki vodi ob morju od Opatije vse do Lovrana, je opazila suhe iglice. Povsod jih je bilo obilo. Steza in kanalčki, vse je bilo prekrito z njimi in s figovim listjem. Bil je lep prizor, lep na neki žaloben način, če se le ne bi zgodilo tisto v hotelu. V daljavi nad Cresom so se belili oblaki. Mogoče bo nevihta.

Ko se je vrnila v hotel in planila v salon, je zalotila šefa recepcije, kako skrbno preiskuje preprogo. Osupla je obstala. Moški je na vseh štirih kot pes vohljaj po njihovem apartmaju. Zvočna podlaga tega nenavadnega prizora je bilo pršenje prhe, ki je prihajalo iz kopalnice. Minilo je več kot deset sekund, preden je šef recepcije dojel, da ga gospa opazuje. Ležerno se je dvignil, opirajoč se na naslonjalo troseda, ki je stal v bližini, z roko otrese prah s kolen in mirno pojasnil: “Oprostite, ker motim, gospa, trkal sem, toda vaš mož ni slišal. Zjutraj sem nekje izgubil kravatno iglo, pa sem pogledal, ali ne leži morda kje tu.”

Začutila je močan vzgib, da bi temu človeku zabrusila kaj nesramnega. Vendar se ni pustil zмести zavoljo jeze, ki jo je moral opaziti na njenem obrazu.

“Popolnoma je izginila,” je rekel, zroč v preprogo, “nič več se ne vidi.”

Stala je in ni vedela, o čem govori. Šele kasneje je povezala njegove besede z vidnim madežem bruhanja na perzijski preprogi.

“Sicer pa, moje igle ni tukaj,” je rekel šef recepcije. “Oprostite še enkrat in na svidenje.”

Ritensko je zviznil iz sobe, z obrazom, obrnjenim k njej. Le kako morejo biti tako ljubeznivi, se je vprašala. Oleg se je vrnil iz kopalnice z brisačo, zavezano okoli pasu. Bil je dobre volje.

“Šef recepcije je bil tukaj,” je povedala.

“Kaj je želel?” je vprašal, medtem ko je pod brisačo nerodno vlekel nase gate, kot to počnejo ljudje, ki se preoblačijo na plaži.

“To je iskal,” je rekla in iztegnila dlan, v kateri se je svetlikal mali poročni prstan.

3. Kuščar iz ognja

Oblaki, ki jih je med sprehodom opazila nad Cresom, so okrog poldneva prinesli dež. Z modrino morja se je nekaj zgodilo. Nekaj slabega. Turistični vodniki takšnih zadev ne omenjajo. Pograbila je daljinca in v zapletenem mehanizmu televizije se je nekaj sprožilo. Na ekranu se je pojavila slika ženske. Glede na gledalca pod čudnim kotom. Bila je ena tistih platinastih plavolask, odličnih proporcev, kakršne običajno slikajo za Playboy in podobne revije. Fotografija je bila odlična. Nasmeh naraven, biseri okrog vratu ljubki. Nenadoma je na obraz ženske kanila kapljica krvi. Najprej ena, potem druga, tretja. Kmalu je njen obraz in ramena zalila čudna, z nečim pomešana rjavkasta kri. Nikakor ni mogla razvozlati, kaj naj bi to bilo, dokler ni na trebuh padla še ribja glava. Sledila so čreva, še več krvi, ribji mehur in vse raztrgano drobovje, pomešano z ostanki fekalij iz črevesja. Bil je res nenavaden prizor. V tistem se je slika ženske v prvem planu zmečkala in videti je bilo dve tolsti roki, kako v sredinski list, očitno iztrgan iz kakšnega moškega časopisa, zavijata ribje ostanke.

“Za vraga, Max, zakaj uničuješ tako dobre slike?” je rekel nekdo iz televizije.

“Max vedno čisti ribe na takšnih slikah,” je odvrnil nekdo drug, “to ga zabava.”

Kamera je zdaj pokazala Maxov obraz: debelo, popolnoma plešasto lobanjo brez ene same kocine; na tem obrazu so manjkale celo obrvi. Max je bil oblečen v belo in je v roki držal krvav nož. Človek zraven njega je imel kuharsko kapo. Max je očitno ni potreboval, saj na njegovi glavi ni bilo kocin, ki bi lahko ogrožale ugled restavracije, hotela ali kar koli je že bilo. Nato so se čez ekran pojavile trepetlikave vodoravne črte in takoj zatem velika, z belimi črtami razrezana zelena trata. Pravkar sta se dva igralca borila za žogo. Bilo je pred nekim golom.

“Hudiča!” je rekla. “Kaj počnejo s temi programi? Prosim, popravi, prekinil se je neki film.”

Oleg je pridirjal in začel menjavati programe. Vendar je na tem kanalu potekala tekma. Film pa, kot bi se nekam izgubil. Šaril je po televiziji, vse dokler ni na videu pod njo opazil izdajalsko rdečo luč, kar je pomenilo, da se zadeva, ki jo pravkar gledata, odvija na kaseti. Tekma je bila očitno nasneta čez tisti delček filma. Kar ji je tudi povedal.

“Ali pa je tista scena nasneta čez tekmo in podtaknjena sem,” je rekla in se zvila na trosed.

“Zakaj bi kdo to napravil?”

“Morda naključno, morda pa tudi ne,” je rekla. Pri tem je bilo jasno, da misli, kako to ni naključno.

“Kaj misliš,” je rekel Oleg, “zakaj je tisti klovn iskal prstan?”

“Ne vem,” je rekla, “cela zadeva smrdi. Prstan je očitno dokaz nečesa. Če predvidevamo, da je možakar končal v pašteti, so ga najbrž slekli. Na prstan so bržkone pozabili, kovina pa ima neprijetno lastnost, da se pri visokih temperaturah ne raztopi kot, denimo, organske snovi.”

Ves čas, ko je razlagala, je videla nejevero na njegovem obrazu.

“Vem, o čem tuhtaš,” je spet rekla, “a priznati moraš, da je zadeva videti precej zamotana.”

“Nikoli ne bom verjel, da je vse povezano z mafijo. Oprosti, toda sliši se neverjetno.”

“Kaj pa kasete?”

“Kakšna kasete?”

“Ta v videorekorderju. S to svinjarijo, ki sem jo začela gledati. Kako to, da se je avtomatsko sprožil video, ko sem prižgala televizijo?”

“Zato, ker so tako programirani. Ne misliš menda, da jo je kdo podtaknil?”

“Seveda. To bi lahko storil tudi šef recepcije. Čeprav se mi dozdeva, da ni bil on. Njega so verjetno poslali, da bi poiskal prstan.” Potem se je malce zamislila, skušala nekaj razvozlati in ponovno vprašala: “Si šel ven?”

“Prosim?”

“Če si bil kaj zunaj, medtem ko sem se sprehajala?”

“Dol k šanku sem šel po cigarete.”

“No, vidiš,” je rekla, “medtem je nekdo vstavil kaseto.” Zdaj je on prevzel iniciativo, na drugačen način. Bilo je več kot nujno. Sedela je na trosedu, sklonil se je, da bi jo poljubil. Zavonjala je kolonjsko vodo, ki so jo v italijanskih časopisih reklamirali privlačni moški. Njegova usta so se počasi bližala njenim. Vrnila mu je poljub in razmišljala, ali je njen sin pojedel golaž, ki mu ga je bila pogrela sosedka, ali je preprosto pozabil. Mogoče ga je sam pogrel, ji je padlo na misel. Ni ji bilo všeč, da sam šari okrog plina.

“Zakaj se bojiš?” je vprašal. Spet jo je skušal poljubiti, vendar se je izmuznila.

“Oprosti, na stranišče moram,” je rekla.

Odleglo ji je šele, ko je bila sama, varovana s čvrstimi in zanesljivimi stenami. Šele zdaj je opazila, da se gleda v čepečem položaju, s komolci, oprtimi na kolena, in glavo, ki ji počiva v dlaneh. Obraz, ki jo je opazoval iz zrcala, je bil top, celotna situacija je nosila v sebi nekaj poraznega. Ko je včeraj po vstopu v apartma opazila zrcalo, se ji je to zazdela duhovita šala. Zdaj pa se je zavedala dejstva, da je nekaj veliko nevarnejšega. Opazovala je svoja nagubana, že malce postarana kolena, katerih barva jo je spominjala na grafični prikaz puščave v zemljepisnih atlasih. Gledala je svoja bedra v čudni

perspektivi, razlita po črnem bakelitu straniščne deske, svoje velike dlani, sprašujoč se, kaj ta moški vidi na njej. Naenkrat je bilo vse čudno, povezano z nevidnimi nitkami. Intuitivno je dojela, da cela reč sloni na zrcalu. Da je zrcalo na neki mračen način ključ te uganke. Toda kako? se je spraševala.

Ko se je vrnila v salon, je naletela na možakarja v zguljenem svetlozelenem suknjiču in nekega debelega temnopoltega kuharja. Pogovarjala sta se z Olegom. Gotovo je šlo za kuharja, ker je bil ves v belem, z belim predpasnikom, na katerem so bile vidne sveže sledi hrane. Celo njegovi čevlji so bili beli.

“To je gospod Raul,” je rekel Oleg, “hotelski detektiv.”

“Me veseli, gospa,” je rekel hotelski detektiv in se rokoval z njo napol dvignjen iz fotelja. “Zal mi je, ker je vse skupaj tako izpadlo. Prišlo je, veste, do majhnega nesporazuma. Naš kuhar je namreč izgubil poročni prstan.”

Gorila, napravljena v kuharja, se je nasmehnila. Vendar je bil nasmešek dvoumen in jo je plašil. Vsaj njej se je tako zdelo.

“Saj veste, kako so soproge lahko neprijetne v takšnih situacijah,” je dejal hotelski detektiv. “Če je slučajno pri vas, bi vam bil zelo hvaležen. Saj razumete, gospa?”

Kuhar se je ponovno nasmehnil. Če se ne moti, je na njegovem predpasniku tudi sveža kri.

“Nimam ga,” je rekla in se hkrati začudila trdnemu in prepričljivemu zvenu lastnega glasu. “Ne vem, kdo ga je vzel. Bila sem čisto iz sebe.”

“Potem ga sploh nisva več videla,” je dejal Oleg. “Če ga najdeva, vam ga bova rade volje vrnila.”

“V tem primeru se opravičujem za nadlegovanje,” je odvrnil hotelski detektiv in nejeverno buljil v njene zenice. Le kdo bi vedel, kaj se je nadejal najti tam?

Ko sta hotelski detektiv in kuhar odšla iz njenega apartmaja, je z rokami podprla glavo in naslonila komolce na kolena.

“V godlji sva,” je rekla, “zasačili so naju.”

“Zakaj jim ga nisi vrnila?” je vprašal. “Dedec je izgubil prstan in zdaj bo imel težave z ženo.”

“Zakaj si me podprl?” je vprašala. “Lahko bi jima povedal, da je pri meni. Sicer pa bi jima lahko povedal že medtem, ko sem bila na stranišču.”

“Ta igra je tvoja in jo igray, kot sama želiš,” je rekel. “Sicer pa je povsem soliden, debel prstan. Gotovo ima nekaj gramov. Mislil sem, da ga želiš kot odškodnino za to svinjarijo s pašteto.”

“Ti boš za vedno ostal trgovec,” je rekla. “Sicer pa bova najbrž itak hitro izvedela, da sta nama ta gospoda lagala.”

“Ti torej misliš, da sta nama lagala, ker želita prstan?”

“Natanko tako,” je rekla. “Na primer, zakaj tisti mutasti kuhar sploh ni govoril? Najbrž zato, da ne bi kaj bleknil. Pokazal se nama je zgolj zato, da bi jima verjela.”

“Meni se je zdel preprosto sramežljiv,” je dejal. “Zakaj potem ne greš na policijo? Policija bi gotovo lahko marsikaj pojasnila.”

“Pa še kako bom šla,” je odvrnila, “a nisem nora, da bi to naredila v tem mestu.”

Vstala je, zaklenila vrata in segla v svoj hlačni žep po prstan. Položila ga je na stekleno mizico.

“Poglej!” je rekla. “Zaradi nečesa sem prepričana, da ne pripada tisti kuharski mumiji.” Vzel ga je v roke in ga začel opazovati. Opazil je nekaj nenavadnega. “Nekaj je notri,” je rekel in gledal notranji rob prstana.

“Res,” je rekla, mu vzela prstan in ga vrtela med palcem in kazalcem. “Nekakšno risbico vidim, ki prikazuje majhnega kuščarja ali morskega konjička, okoli pa so nekakšne črtice. Kot listje ali kaj podobnega.”

“Naj vidim!” je rekel. Dolgo je opazoval in vrtel prstan, tako da je lahko videl mali zlati žig z vseh strani.

“To je salamander,” je končno rekel. “To okoli kuščarja ni listje, to so zubeljčki. Ta žig predstavlja mitskega kuščarja, ki po izročilu živi v ognju.”

“Kaj to pomeni?”

“To je verjetno zaščitni znak zlatarja, ki ga je izdelal.”

“To vem,” je odvrnila. “Kaj pomeni salamander?”

“Tega ne bi vedel,” je odgovoril. “Spomnim se samo, da so ga masoni uporabljali kot simbol in svoj skrivni znak.”

4. Kuhar

Okrog štirih se je čisto nepričakovano prikazalo sonce. Odločila sta se za sprehod, toda ona je dejala, da ima še nekaj opravkov. Oblekla se je in se spustila v kuhinjo, ki je bila v hotelski kleti. Nekako se je prebila skozi labirint hodnikov in se znašla v vlažnem in vročem prostoru, kjer so delali ljudje v belem. Pristopila je k eni od pomožnih delavk, ki je rezala čebulo.

“Kje lahko najdem kuharja? Mislim na tistega zajetnega gospoda.”

“Običajno se motovili kje v bližini,” je dejala pomožna delavka. Imela je vodenkaste in vlažne oči.

Šla je od človeka do človeka, preiskujoč kuhinjo. Opozorili so jo, da je vstop prepovedan. Posebej ko se ji je pogled ustavil na ogromnem kotlu iz rostfraja, v katerega bi se dalo spraviti celo tele. Potem ko je pomožna delavka izmenjala nekaj besed z nekim človekom, ji je namignila z glavo, saj je imela roke zasedene s čebulo. Zaupno se je nagnila k njenemu ušesu in vprašala:

“Gospa, ali je v zvezi s hrano?”

“Ne, ni ravno v zvezi s hrano.”

“Se pravi, da potrebujete njegove usluge,” je dejala pomožna delavka.

“Na neki način,” je odvrnila. “Zanima me, kaj lahko ponudi.”

“Počakajte ga v skladišču,” je dejala pomožna delavka. “Ko izstopite, prva vrata levo. Prišel bo čez nekaj minut.”

Šele ko so se vrata temačnega hodnika za njo zaprla in ko je slišala njihov pritajeni “klik”, se je spomnila, da zanjo morda ni pretirano zdravo biti tukaj. Bil je neprijeten podzemni prostor, ki je zaudarjal po vlagi in plesnivem papirju. Na lesenem podiju so bile naložene kartonske škatle. Spraševala se je, zakaj neki jih uporabljajo.

Pomislila je, da bi tukaj lahko človek, če bi že ravno hotel, lahko skrnil celo slona. To je ni razveselilo. Vse bolj se je zavedala dejstva, da je tukaj popolnoma sama, da je hrup v kuhinji velik in da konec koncev Oleg pravzaprav niti ne ve, kam je šla. O teh rečeh je bilo treba temeljito razmisliti. Vendar je bilo že prepozno. Vrata so ponovno zaškripala in med njimi se je z avreolo slepeče svetlobe, ki je prihajala iz hodnika, pojavil kuhar. Videla je lahko njegovo debelo postavo, ki se je počasi približevala. V njem je takoj prepoznala človeka, ki jih je obiskal v apartmaju.

“Potrebovali ste me,” se je oglasil kuhar. Predpasnik iz belega platna, ki ga je nosil, je bil poškoprljen s krvjo. Očitno je bilo, da ima njegovo delo neposredno zvezo z mesom.

“Vprašala sem po vas,” je rekla. Ni si smela dovoliti tresljajočega glasu.

“Ni ravno pametno, da ste prišli sem,” je rekel in potisnil roko v hlačni žep. S pogledom je pozorno sledila tej roki, ki je zdaj nekaj iskala. Upala je, da ne kaj nevarnega. Končno ji je pomolil vizitko:

Giacomo Leopardi
Antikvitete in patenti
Drage Gervaisa 17a
Tel: 051/775-87

“Ne vidim rad, da gostje prihajajo sem,” je rekel. “Po peti se oglasite v moji hiši. Tam se bova pomenila.” Ko je odhajala, je pomislila, kako se zadeve niti ne odvijajo tako zelo slabo. Zdaj bo šla na kratek sprehod, potem pa se bo oglasila pri tem Giacomu Leopardiju. Kdo ve na kaj bo tam naletela.

5. Pribor za vrtanje po nosu

Dom Giacoma Leopardija je spominjal na počitniško hišo rimskega patricija.

“Kako je mogoče, da živi kuhar v takšni hiši?” se je spraševala, ko sta se približala vhodu.

“O, pač,” je odvrnil Oleg, “ljudje so tukaj bogati. Poleg tega, biti vrhunski kuhar je cenjen poklic.”

“Prav gotovo si vile ni zaslužil na tak način,” je odvrnila.

Giacomo Leopardi ju je sprejel oblečen v svilen kitajski kimono in na njegovem svetlomodrem hrbtu je zeleni zmaj bruhal rdeči ogenj. Na temnih hrastovih tleh je rumenela zvezdasto razrezana leopardova koža.

“Razkomodite se,” je dejal Leopardi. Njegova nejevolja in agresivni izraz na obrazu sta izpuhtela. Zdaj je bil gospod s povsem sprejemljivo držo.

“Lahko vam ponudim odlično viško vugavo,” je rekel in prijel buteljko, očitno pripravljeno za to priložnost.

“V redu bo,” je rekel Oleg, “vugava je krasno vino.” Leopardi je odprl buteljko in posedli so v fotelje zraven kamina.

“Torej, kaj vas zanima?” je vprašal Leonardi. Ona se je zmedla. Ni vedela, kaj bi rekla, vendar je Oleg rešil situacijo.

“Kaj nam lahko ponudite? Nadejala sva se, da nam boste vi kaj predlagali.”

Bil je precej prepričljiv.

“Poglejte!” je rekel Leonardi. “Na policah so izumi, ki jih verjetno nista nikoli videla. V tem delu Evrope je ta zbirka izjemna. In kar je najpomembnejše, v glavnem so originali. Začelo se je kot hobi in preraslo v donosen posel.”

“Če dovolite,” je dejal Oleg, “bi malce pogledala.”

Začela sta si ogledovati police in se ustavljala ob zanimivih predmetih nerazumljive namembnosti.

“Če smem predlagati,” je dejal Leopardi, “moj izbor bi bil vsekakor ta prekrasni PRIBOR ZA VRTANJE PO NOSU.”

Iz steklene vitrine je potegnil set drobcenih srebrnih orodjec, okrašenih z gravurami.

“Pravijo, da je pripadal Cyrano de Bergeracu, vendar se ni nikoli uporabljal v te namene. Veliki pesnik in mečevalec ga je, tako pravijo, uporabljal kot izjemen primer svojega ekshibicionizma. Razkazoval ga je v družbi in razlagal način uporabe.”

Zdaj je Leopardi razprl set orodjec, ki so spominjali na drobcen escajg, in pričel pojasnjevati namen vsakega posameznega orodjeca: žlička za čiščenje nosnih sten, majhna krtačka za čiščenje zgornjih kanalov, konica za vrтанje strjenega sekreta in tako naprej. Zadevica je skrivala v sebi nekaj paradoksalnega, ker se nič od tega ni dalo zares uporabiti.

“Potem je tu še FRAUENHALTER, ki je nastal v tridesetih letih v Münchnu. Kot vidite, je sestavljen iz treh teleskopsko zložljivih nogic in okvirja za sedenje. Lahko se zloži in prenaša v srednje velikem nesecerju. Uporablja se kot stolček za sedenje, ki se postavi nad školjko v javnih straniščih, da bi se preprečil kontakt z umazanimi školjkami.”

“Kaj pa je to?” je vprašala ona in se ustavila pred precej velikim zlatim prstanom, okrašenim z gravurami, ki so spominjale na arabsko pisavo.

“To je prstan za nožni palec kralja Faruka. To, kar vidite zgoraj, so stihi iz Korana. Izročilo pravi, da ga je nosil vse do svoje tragične smrti v izgnanstvu. Na vsak način izjemen predmet.”

“Koliko stane?”

“Farukov prstan je izjemen primerek,” je dejal Leopardi. “Takšna stvar se težko najde v drugih antikvarjatih.”

“Vprašala sem, koliko,” je ponovila, “da vidim, ali sploh razmišljamo v istih kategorijah.”

“Ne vem za kategorije,” je odvrnil Leopardi, “toda prstan stane osemsto dolarjev. Obžalujem, če se nismo razumeli.”

“Gospod, tukaj sva zaradi nekega drugega prstana,” je naglo rekla. “Zanima naju, zakaj ste nama v hotelu lagali, da ste izgubili poročni prstan.”

Oleg se je zgrabil za glavo. Toda Giacomo Leopardi je bil v zadregi samo za hip. Na obraz si je ponovno nadel trdi, hotelski izraz.

“Lahko bi si mislil, da bo kaj takega,” je rekel hladno. “Oprostite zaradi tega. Tisti prekleti detektiv me je nagovoril v to. Dejal mi je, da se mora dokopati do nekakšnega prstana in da mu ne bo težko, če oddigramo komedijo. Povedal sem mu, da nisem najprimernejši za takšne reči, a me je kasneje prepričal.”

“In vam ni povedal, za kaj potrebuje ta prstan?”

“Ni mi povedal. Dojel sem, da to počne, da bi hotelu ohranil ugled. Ni mi šlo v glavo, kakšno zvezo ima ugled hotela s tem prstanom. Padel naj bi mi, medtem ko sem mesil pašteto. Tudi največji laik ve, da se to ne dela z rokami.”

“Oprostite za indiskretnost,” je ponovno rekla, “ali ste sploh poročeni?”

“Ne,” je rekel Leopardi, “in upam, da tudi ne bom. In zdaj, če sta izvedela, kar sta želela, se opravičujem, delo imam.”

Ko sta bila spet zunaj, je Oleg vprašal:

“Kako za boga si vedela, da je lagal?”

“Enostavno. Ali si videl njegove prste? Poglej!” Pokazala je prstan in si ga nataknila na prstanec.

“Vidiš, ni šans, da bi si človek, kot je Leonardi, nataknil tak prstan. Izjemno debele prste ima, ta prstan pa je majhen. Zadeva je bila videti logična.”

“Tip ima nenavadno ime,” je rekel Oleg.

“Leopardi. To ni njegov pravi priimek. Nikaršne zveze nima z italijanskim pesnikom, tako ga imenujejo zaradi leopardove kože v salonu. To je njegov vzdevek.”

“Kje si to izvedela?”

“Od žensk iz kuhinje,” je rekla. “Še nekaj je. Mesečno porabi za kurbe trikrat več, kot zasluži v hotelu.”

6. Začarana dežela

Veter, ki je čez dan razgnal oblake, je ustvaril veličasten sončni zahod. Septembrske večerne zarje so na rivieri najbolj žareče. Tega se je spominjala še iz tistih davnih časov pred poroko. Večerjala sta v majhni restavraciji, ki se je kot kakšna sojenica bočila nad lovranskim pristaniščem. Njunim besedam, in molku še posebej, je zvočno kuliso dajal neki Chopinov valček in na trenutke žvenket kozarcev in pribora.

“Rad imam večer, ker ustvarja mir,” je rekel Oleg.

“Si opazil debeluharja, ki je šel mimo naju na sprehajališču?” je zamišljeno vprašala zazrta v rdečkasto pečino.

“Kakšnega debeluharja?”

“Tistega s sprehajališča. Čudi me, da ga nisi opazil. Objet je bil z neko lepo žensko. Rjavolasko. On pa naravnost bolesto debel, res čuden par. V petek zvečer sem ga opazila na hotelskem hodniku. Vstopil je v sobo zraven najine in šel takoj spet ven.”

“Zakaj ga zdaj omenjaš?”

“Zato, ker je to mož, za katerega sem mislila, da je prejšnjo noč izginil. Očitno ni izginil, marveč se odlično zabava. Delovala sta zaljubljeno. Ona ne daje vtisa kurbe. Prstan pa očitno tudi njegov ni, ker ga nikakor ne bi mogel zbasati na tiste svoje klobasaste prste.”

“Ali res ne moreš nehati premišljevat o tem?” je rekel. Opazila je, da se njuni silhuete zrcalita v okenski šipi, za njima pa se je kot svojevrstno stapljanje videlo morje in obrisi Cresa. Bil je lep prizor.

Njegova roka je poiskala njeno, prvič po dolgem času. Minilo je celo popoldne, ne da bi se pravzaprav vsaj dotaknila. Ugotovila je, da lahko, medtem ko jo on drži za levo roko, z desno naredi figo pod mizo. Kdo ve ali je bilo to dobro ali slabo.

“Oprosti!” je rekla potem, vstala in nežno umaknila svojo roko iz njegove. “Popraviti si moram šminko.”

Prijela je torbico, se že napotila proti točilni mizi, v bližini katere je bilo stranišče, potem pa se je naglo vrnila in mu na ustnice s prstom pritisknila poljub. "Ne izpuhteti!" je rekla.

V podzemlje so vodile polkrožne marmornate stopnice, na dnu se je popolnoma nepričakovano nahajala telefonska govornica.

Jezus, je pomislila, ali je mogoče, da je čisto pozabila na svojega sina? Toda bilo je tako. Po dogovoru bi morala okrog petih poklicati v stanovanje sosede, kjer je mali preživljal večer ob televiziji in monopolyju. Zdaj je bilo že čez sedem in še vedno ni poklicala. Kot bi vstopila v neko začarano deželo, kjer so običajni odnosi prizadeti, običajne reči izkrivljene. Samo v takšni deželi, je mislila, lahko mati pozabi na sina. Po telefonskem pogovoru je postala boljše volje. Fantek se je odlično zabaval s sosedinimi otroki in zdelo se je, da jo je tudi on pozabil. Bila je vzajemna pozaba, lahko bi se reklo, precej prijetna. Pojedel je golaž, meso je bilo malce trdo, sicer pa dobro. Popoldne se je vozil s kolesom po četrti, zdaj pa igrajo monopoly.

Po pogovoru se je postavila pred zrcalo v preddverju ženskega stranišča, da bi popravila šminko. Občutek, ki ga je še iz hotela nosila v sebi, je ni zapustil. Občutek, da se rešitev misterija skriva v zrcalu. A kako? V kakšni obliki? Za zdaj je bil tam zgolj njen obraz: temnordeče ustnice, okrašene z Revlonovim rdečilom,

zelene oči z vekami, niansiranimi v barvah indijanske dežele, in z gubicami na začetku slepoočnic. Te gubice, kot tudi delna zgrbančenost rok, so bile prvi znak staranja. Vedela je to iz filmov in knjig. O tem ji je, pravzaprav, pripovedovala tudi njena mama, ki je umrla za rakom mlajša, kot je bila zdaj sama.

Ko je odhajala iz stranišča in šla mimo točilne mize, ji je padlo na misel, da bi lahko nekaj vprašala človeka, ki je točil pijačo:

“Ali obstaja v bližini kakšna zlatarna po imenu Salamander ali kaj podobnega? Gre za kuščarja, ki živi v ognju.”

“Pri nas nimamo navade dajati takšna imena zlatarnam,” je odvrnil mož za točilno mizo, “toda obstaja prodajalna, ki ima nekaj takega narisanega nad vhodom. Vedno sem se spraševal, kaj naj bi to pomenilo. Mesingasti kuščar in okrog njega majhni plamenčki. Ta zlatarna je kar znana, našli jo boste zgoraj v mestu.”

“Ali so pri vas takšne trgovine odprte tudi ob nedeljah zjutraj?”

“Skoraj gotovo,” je rekel mož za točilno mizo, “veste, še vedno je sezona. Nihče ne zapravlja priložnosti za zaslužek, dokler je še mogoče.” Vrnila se je nasmejana in boljše volje. Končno je zvedela nekaj pomembnega, kar ji bo pomagalo, da bo že jutri zadeve videla bolj jasno. Zunaj je že padel mrak, v veliki dvorani so gorele sveče. Bilo je tiho in svečano.

“Ostarel sem med čakanjem nate,” je rekel Oleg, takoj ko jo je zagledal vso sijočo, “a vidim, da se je izplačalo. Kaj se ti je zgodilo tako lepega na tistem mestu?”

7. Ženska v zrcalu

Po kratkotrajnem tavanju sta našla zlatarsko delavnico z grbom salamandra. Bila je prijetno urejena trgovinica, v eni od tistih trgovskih uličic, tako značilnih za primorska mesteca. Čez cesto je bila kavarna.

“Pomeniva se s prodajalcem,” je rekla, “mogoče se spomni, komu je prodal prstan.”

“Sama se pomeni,” je odvrnil Oleg, “jaz bom malce povohljaj naokrog.” Napotil se je proti kavarniškem oknu.

Odprla je vrata zlatarne, zvonček je najavil njen приход.

“Želite?” se je oglasil ljubezniv možakar srednjih let, ki je vzniknil nekje izpod pulta. Nekaj v njegovem glasu je vlivalo zaupanje.

“Se mogoče spomnite človeka, ki ste mu prodali ta prstan?” je vprašala in položila prstan na stekleno prodajno mizo. Vzel ga je, pogledal žig na notranjem robu in dejal:

“Seveda. Bilo je včeraj.”

“Prosim?”

“Včeraj. Včeraj sem ga prodal. In to tistemu tam,” je rekel in pokazal na Olega, čigar lik se je v popolnosti zrcalil v kavarniškem oknu. Bilo je eno tistih metaliziranih oken, v katerih so se stvari zrcalile kot v ogledalu. Zasukala se

je in opazovala najprej njegov hrbet, potem tudi obraz. Videla je odlično, saj ni bil daleč. Z roko si je gladil obraz, kot bi preverjal, ali je dobro obrit. Pačil se je in očitno pozabil, da ga tisti iz kavarne lahko vidijo. Moral se jim je zdeti smešen.

“Kdaj ste mu to prodali?” je vprašala.

“Včeraj zjutraj. Takoj ko sem odprl. Okrog sedmih. Dobro sem si zapomnil, ker vse do zdaj ni nihče prišel tako zgodaj kupit poročnega prstana.”

Posebej ne oblečen v trenirko in zadihan od teka.

“Se pravi, da je kupil dva prstana?”

“Seveda,” je odvrnil možakar, “nemogoče je kupiti samo enega.”

To je bilo vse. Potem sta se skupaj napotila proti hotelu. Zadeve so bile precej komplicirane. Zgodnja jesen na opusteli rivieri je polna pritajene otožnosti, ki jo je čutiti v barvah, gibih ljudi, nagibu sončnih žarkov.

“Si izvedela, kar si hotela?” je vprašal smehljaje.

“Sem,” je odgovorila. In v tistem ji je začela nagajati prebava. Ko se je ponovno soočila sama s sabo, v gladki površini stranišnega zrcala, je začela razmišljati o svojih napakah. Videla je velika hrapava kolena v barvi Sahare, videla je zgrbančeno figuro, posajeno na školjko, in kot pri otroku spuščene hlače. Razmišljala je, kakšen človek je Oleg, in o načinu, kako on vidi svet. To s prstanom je bil precej duhovit način, da zaprosi žensko srednjih let, ki sestavlja kuharico iz izvlečkov kriminalk. In potem ko je bruhala, se je najbrž zmedel. Kasneje, ko je vztrajala v teh fantazijah, se je verjetno razjezil. Pričakoval je, da bo prepoznala njegovo duhovito namero, in ko se to ni zgodilo, jo je pustil, naj išče. Sicer pa je itak vedel, kaj bo našla. Toda ali je res vse, kar se je dogajalo v hotelu, bil splet naključij? Vsi ti indici: sumljiv detektiv, šef recepcije, ki se je bal za hotelski ugled, naključno vstavljena kaseta v videu, prizor iz filma, naključno nasnet čez tekmo? Ali je res, da jo je človek, ki zdaj spokojno sedi v salonu, zaprosil in da tega ni verjela do zadnjega trenutka? Kaj ji je to preprečilo? Strah, kolena v barvi Sahare, način, kako je gledal svoje spolovilo, ko je prodiral vanjo? Svet se resnično sestoji iz vprašanj. No, zdaj se je potrebno odločiti. Zasačena je, časa je malo, zrcalo pa neusmiljeno.

Iz hrvaščine prevedla Sonja Miklaužič